

Butlletí gratuït

viure ALCANAR

Butlletí informatiu
d'Alcanar,
les Cases d'Alcanar
i Alcanar Platja
Desembre 2018

www.alcanar.cat

Guifi.net, la connectivitat
alternativa, començarà
a operar al municipi per
a oferir els seus serveis

p. 4

GASTRONOMIA

XXV Jornades Gastronòmiques de la Clementina
p. 10

ACCIÓ DE GOVERN

Comencen les obres d'enderrocament de l'auditori
p. 12

VIDA LOCAL

Els reis de la FECOAL
p. 16

CULTURA

Maria, la miliciana d'Alcanar
p. 18

Segueix el teu Ajuntament a les xarxes socials!

AjuntamentAlcanar

@AlcanarAJ

alcanarturisme

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament d'Alcanar.....	977 732 013
Oficina Municipal de Turisme.....	977 737 639
Polícia Local d'Alcanar.....	977 732 144
Biblioteca Trinitari Fabregat.....	977 732 464
Biblioteca de les Cases d'Alcanar.....	977 737 763
Deixalleria Municipal.....	977 707 045
Cementeri Municipal.....	646 203 483
CAP d'Alcanar.....	977 731 932
CAP de les Cases d'Alcanar.....	977 735 106

HORARIS

AJUNTAMENT

Atenció al públic:

de dilluns a divendres, de 8 a 15 h i dijous de 16:30 a 19h.

BIBLIOTECA TRINITARI FABREGAT

Horari hivern: (16 de setembre a 30 de juny).

Matí: dimarts, dimecres dijous i dissabte de 10 a 13:30 h.

Tarda: de dilluns a divendres de 16 a 20.00 h.

Dijous: matí de 10 a 13.30 h, tarda de 17 a 20.30 h.

Divendres: matí de 10 a 13:30 h, tarda tancat.

BIBLIOTECA DE LES CASES D'ALCANAR

Horari hivern: (16 de setembre a 30 de juny).

De dilluns a divendres de 17 a 20 h.

DEIXALLERIA

De dilluns a dissabte: de 9.30 a 13.30 h.

Dimarts i dijous: de 15 a 18 h.

CEMENTERI MUNICIPAL

Dilluns, dimecres, divendres i diumenge:

de 8 a 13 h i de 15 a 18 h.

FARMÀCIES DE GUÀRDIA

HORARI DE GUÀRDIES

Dissabte: de 9.30 a 13.30 h i de 16:30 h a 20:30 h.

Diumenge: d'11.00 a 13.30 h i de 17:00 a 20:30 h.

Fora d'aquest horari, si teniu recepta mèdica, truqueu al telèfon d'urgències que trobareu a l'exterior de cada farmàcia.

Del 17 al 23 de desembre

Del 31 de desembre al 6 de gener

Del 14 al 20 de gener

Del 28 de gener al 3 de febrer

Farmàcia Jordi Delgado Boix

Tel. 977 730 105 – C/ Generalitat, 17

Del 24 al 30 de desembre

Del 7 al 13 i del 21 al 27 de gener

Del 4 al 10 de febrer

Farmàcia M. Pilar Delgado Gardó

Tel. 977 732 291 – C/ Felip Pedrell, 1

RECOLLIDA D'OBJECTES VOLUMINOSOS

El servei gratuït de recollida de mobles i trastos a domicili es fa els **dimecres**.

Només cal que truqueu prèviament al telèfon de l'Ajuntament **977 732 253**, en horari d'oficina.

Edició: Ajuntament d'Alcanar

Direcció: Joan Roig Castell

Coordinació: Laura Sancho Torné (comunicacions@alcanar.cat)

Redacció: Laura Sancho Torné i Tere Lange Ebrí

Assessorament lingüístic: Joan Fibla Sancho

(joanfiblas@gmail.com)

Col·laboradors: Albert Sancho Granell (Reportatge),

Jordi Sancho Parra (D'on ve este malnom?),

Joan B. Beltran (Cultura), Jaira Baena Rispolis,

Biblioteca Trinitari Fabregat d'Alcanar, FECOAL,

Àlex Espuny, Ricard Álvaro, Aula de Fotografia d'Alcanar.

Maquetació: Estudi Taller À

Fotografia de portada: Espuny Fotografia

Impressió: Gràfiques Foix, SL

Depòsit legal: T-548-1977

vinle
ALCANAR

Editorial

Suport a les persones i al teixit associatiu

Un dels objectius de l'Ajuntament d'Alcanar és el foment i la promoció de la vida associativa del municipi, així com donar suport a la tasca que desenvolupen els col·lectius que dediquen el seu temps, esforç i recursos a millorar la vida de qui els envolta. Per això, anualment atorga ajuts econòmics amb aquest propòsit.

Aquest mes de desembre s'han publicat les convocatòries d'ajudes destinades a entitats socials, culturals i esportives, i, paral·lelament, s'han signat els convenis anuals de col·laboració amb Càritas o l'Escola Marjal de les Cases. També s'ha celebrat una nova edició de la Gala Esportiva Canareva i Casenca, un acte de reconeixement de tota la tasca que aconsegueixen entitats i associacions esportives del municipi, en el qual s'han homenajat els esportistes que han destacat durant l'any 2018.

Així mateix, el consistori treballa per la justícia social i per no deixar enrere cap ciutadà o ciutadana. L'últim mes de l'any que acabem també s'han fet públiques les convocatòries d'ajuts econòmics per a l'adquisició de llibres escolars del curs 2018-2019 i per a l'assistència a la llar d'infants d'Alcanar durant el curs 2017-2018, les beques per al transport per estudis postobligatoris del curs 2017-2018 i les subvencions a esportistes locals.

L'objectiu final de totes aquestes actuacions és proporcionar, en allò que és propi de l'Ajuntament, un estat del benestar per a tots els veïns i veïnes del municipi, i amb aquesta mateixa intenció es treballarà els pròxims mesos.

Precisament aquests dies també s'han preparat els pressupostos per al 2019. Un any més, es basen en les línies estratègiques del pla de govern i recullen les necessitats que les entitats i associacions del municipi han traslladat a l'Ajuntament al llarg de l'any, així com les propostes fetes per la ciutadania en diverses reunions participatives.

4	EL REPORTATGE	TAULER D'ANUNCIS	20
8	ACCIÓ DE GOVERN	ARA FA	21
14	ELS GRUPS MUNICIPALS OPINEN	AGENDA	22
16	VIDA LOCAL	RECOMANACIONS LITERÀRIES	22
18	CULTURA	LA CONTRA D'ALCANAR RÀDIO	24

El 25 de novembre vam commemorar a Alcanar el Dia Internacional per l'Eliminació de la Violència envers les Dones. En aquest marc, la ciutadania va participar en la finalització d'una obra d'art creada per Laia Bort: una dona rapada trencant els barrots que coarten la seua llibertat i la de tantes altres dones. Gràcies a totes les persones que hi vau participar aportant-hi els vostres desitjos!

Les papereres del municipi són utilitzades sovint per a llençar-hi bosses d'escombraries, cartons, estris diversos i altres objectes que no corresponen a la seua funció, de tal manera que queden desbordades i es provoca brutícia i males olors al seu entorn. Les papereres no són contenidors. Apel·lem a l'esperit cívic de la ciutadania si volem tenir un poble net i endreçat.

D'on ve este malnom?

Mig Pa

A vegades, els malnoms apareixen per un fet o una acció graciosos, un "chascarrillo", que a algú de la família li ocorre. El que duem avui bé podria considerar-se així.

Pepet Navarro, tot i tenir avantpassats espanyols, va decidir fer un cop de cap i posar taverna als baixos de la casa pairal, al xamfrà del carrer Nou amb el de la Raval. Era casat i tenia set fills –més algun de pàrvul que es quedà pel camí–, i d'alguna manera s'havia de mantenir la família més enllà del cànem, la veta i la puntera d'espart.

A més a més, Pepet i algun dels seus germans, com Eliseu, anaven a treballar al camp quan era temporada. Al cap de poc d'encetar el segle XX, qualsevol diner feia sac, i quatre quartos de més a final de setmana no venien gens malament en qualsevol de les cases del poble. Així doncs, feia altres faenes.

Un dia, sortint de la taverna, amb el sarró preparat amb el menjar per al dia, un parroquià l'aturà per a preguntar-li on anava, a la qual cosa Pepet, graciós, li respongué: "Amb mig pa, me'n vaig a arrabassar!".

I així, dient una veritat rimada, i amb l'espontaneïtat que el caracteritzava, Pepet rebé el mot de Mig Pa en honor de la contalla d'aquell dia. Un malnom que, per desgràcia, s'està perdent... Entretant, no us ha entrat gana?

AJUNTAMENT D'ALCANAR

CONVENI DE COL-LABORACIÓ
ENTRE L'ASSOCIACIÓ GUIFINETMAESTRAT I
L'AJUNTAMENT D'ALCANAR PER AL
DESENVOLUPAMENT DE LA XARXA guifi.net

“ Tradicionalment, per a que dos ordinadors distants es puguin connectar s'ha necessitat que cadascun d'ells tingue contractada una quota pròpia d'Internet. En el nostre cas les limitacions les posa la tecnologia, no l'empresa que ven el servei ”

Guifi.net, la connectivitat alternativa, arriba a Alcanar

Durant els pròxims mesos, Guifi.net començarà a operar al municipi per a oferir els seus serveis, com a resultat d'un conveni signat amb l'Ajuntament d'Alcanar. Guifi.net és un projecte col·laboratiu organitzat horitzontalment que planteja el món de les telecomunicacions des d'una òptica alternativa.

“Es tracta d'una xarxa de telecomunicacions oberta i neutral que connectarà a la població i permetrà intercanviar recursos lliurement”. Explica Jordi Monfort, regidor de l'àrea de desenvolupament econòmic de l'Ajuntament. A hores d'ara, **“l'entitat, amb el suport del consistori, està preparant les instal·lacions que permetran muntar la infraestructura per a desplegar la senyal al municipi”**, afegeix.

Héctor García, president de l'associació Guifi.net Maestrat, s'esforça per fer-nos entendre l'essència de tot plegat. **“Cal diferenciar molt bé el que és Internet d'una intranet, que definiria millor el que som nosaltres”**, repeteix contínuament. Guifi.net connecta tot aquell que vulga formar part d'aquesta comunitat, siguin particulars, entitats, empreses o administracions locals, optimitant els avantatges de la societat de la informació per a fomentar la democratització de les noves tecnologies, la innovació i la competitivitat local.

“Aconsegim que els equips que formen part de la xarxa puguin parlar entre ells”, ens simplifica Héctor. Això, però, no exclou l'accés a Internet. Que aquest arribi a tothom i, a més, a un preu just, és també un dels objectius de l'associació.

A l'esquerra d'Héctor hi seu Juan Antonio Baila, un dels primers usuaris a connectar-se a Internet via Guifi.net. **“Em vaig cansar dels problemes amb les operadores convencionals”**, comença Juan Antonio amb un esperit crític i reivindicatiu. **“El meu fill, que és enginyer informàtic, em va apropar a l'associació i, sincerament, valorant el cost econòmic que suposa, la meua experiència com a usuari és excel·lent”**. Guifi.net ofereix als seus usuaris, que paguen una quota mensual de 10 euros, una velocitat de descàrrega de 10 MB quan es donen unes condicions òptimes. Aquesta quota, però, no prové

de la connexió a Internet –matisa Héctor– sinó que s'utilitza per a cobrir les despeses de l'associació. **“La major part d'aquests ingressos s'inverteixen en noves infraestructures i en el seu manteniment”**, conclou. Guifi.net no té ànim de lucre i tothom que hi treballa ho fa de forma voluntària.

Tot i això, la connexió a Internet de manera totalment gratuïta també és possible. **“Hi ha gent que utilitza les nostres infraestructures per a superar la bretxa digital i generar servidors proxy, els quals permeten una connexió a Internet gratuïta”**, explica Héctor. Una mica perduts, li demanem que ens explique què signifiquen aquest grapat de paraules de l'argot informàtic. **“És molt senzill”**, comença. **“Imagineu que us compreu una capsa de bombons al súper. Veritat que no us la menjaríeu vosaltres sols? Doncs, aquesta és la idea que ens han venut les operadores. A través dels proxy, la ciutadania pot compartir part de la seua connexió contractada. És una altra mentalitat que s'ha de treballar”**.

De mentalitats, l'Héctor hi entén bastant. **“Hi ha un gran desconeixement en aquest sentit. Molta gent pensa que el que fem és il·legal. En general, és el que et trobes quan surts del món empresarial”**. Posant èmfasi en aquesta idea, afig: **“Algunes de les nostres accions han estat finançades directament per la Unió Europea, i això no s'aconsegueix al marge de la llei”**.

Guifi.net i l'Alcanar usuari

La relació entre Alcanar i Guifi.net no és nova. Actualment, l'associació ja té usuaris residents al municipi i una línia que vertebrava Alcanar amb Vinaròs. El conveni portarà les possibilitats de cooperació fins a una altra dimensió.

L'Ajuntament s'ha compromès a facilitar, tant com siga possible, la instal·la-

ció de les infraestructures necessàries. Principalment, a través de l'accés a emplaçaments estratègics que permeten oferir una bona connectivitat. En concret, es treballa per a situar dos nous supernodes, que són les estacions multiràdio que permeten el correcte funcionament de la xarxa.

Aquest nou equipament permetrà d'obrir un recorregut que connectarà el municipi amb Benicarló, i s'oferirà així una cobertura i una seguretat de connexió molt més elevades. Els usuaris, al seu torn, es connectaran als supernodes mitjançant nodes particulars. **“Els nodes i supernodes generen camins troncats que els permeten intercanviar informació. Fent una analogia, generen carreteres. Fins ara, al món de les telecomunicacions sols existien les autopistes i nosaltres oferim l'alternativa accessible per a tothom”**, explica Héctor. Tot i això, vol deixar clara una idea: **“Nosaltres no pretenem rivalitzar amb les operadores convencionals. Som el que som i actuem d'acord amb els nostres principis, independentment de la resta”**.

Totes i tots els ciutadans que vulguen formar part d'aquesta nova comunitat digital, sols hauran d'entrar a la pàgina web de l'associació, registrar-se i posar en marxa el seu node. **“Les instal·lacions particulars no són complicades, però requereixen un mínim de coneixements informàtics. Dins dels nostres objectius també està el de generar una economia col·laborativa**

i, per això, animem a contactar amb l'electricista o l'informàtic del barri quan siga necessari”, matisa Héctor.

A més a més, l'usuari de Guifi.net també és propietari de la xarxa, de manera que pot establir connexions entre els equips que desitge, siguen on siguen, sempre que hi haja cobertura. **“Tradicionalment, per a que dos ordinadors distants es puguin connectar s'ha necessitat que cadascun d'ells tingue contractada una quota pròpia d'Internet. En el nostre cas les limitacions les posa la tecnologia, no l'empresa que ven el servei”**, continua explicant Héctor.

Actualment, a la comarca del Montsià es comptabilitzen 424 nodes operatius. A escala mundial, la xifra s'eleva fins a 35.004, 25.081 dels quals es troben a Catalunya, amb un creixement d'usuaris pràcticament exponencial del 2010 ençà.

Osona i Gurb: l'origen de les granges amb fibra òptica

Guifi.net naix l'any 2004 a la comarca d'Osona, en un context que defineix molt bé els seus valors.

Els operadors de telecomunicacions tradicionals no estaven interessats a oferir Internet de banda ampla a les àrees rurals de la comarca. Per a satisfer aquesta necessitat, voluntaris i voluntàries de la zona desplegaren una xarxa pròpia, mitjançant radioenllaços fets amb encaminadors (routers) Wi-Fi, que connectava diversos punts

geogràfics (nodes) i assegurava que Internet arribés allà on calgués. Actualment, Osona té 9.044 nodes operatius.

Un d'aquests casos es troba al municipi de Gurb, situat a la plana de Vic. Avui dia, els 2.616 habitants d'aquesta perla rural, la majoria dels quals viuen en masies disseminades, poden gaudir de fibra òptica. Tot plegat, gràcies a l'enginy i l'amplitud de mires que ofereix un projecte com aquest. I és que el sistema usat per a que això siga possible es basa en la utilització de les canonades d'aigua com a vector de la fibra.

En aquesta mateixa situació es trobava Irene Rodríguez, que també acompanya Héctor en la reunió. **“Si volia que Internet arribés allí on visc, havia de fer-me càrrec del cost d'una infraestructura amb un preu molt allunyat de les meues possibilitats. Després d'entrevistar-me amb mil operadores i quan ja ho donava per perdut, Guifi.net es va presentar com una solució impensable”**, diu Irene amb un profund to d'agraïment. Avui dia, gaudeix d'una bona connexió allunyada del trepidant ritme de qualsevol nucli urbà, sense perdre, al mateix temps, la connexió amb la natura, on li agrada viure.

D'aquesta manera, a Alcanar, Guifi.net també es presenta com una solució per a que la connexió a Internet arribi a tots els indrets del terme municipal, inclosos els sectors més agrícoles i rurals. I no sols això. **“La infraestructura permet connectar un ordinador a les càmeres de videovigilància d'una**

Instal·lació de fibra òptica al municipi

En l'actualitat dos empreses especialitzades despleguen la fibra òptica a Alcanar. Aquests treballs estan regulats per la Llei de l'Estat 9/204, del 9 de maig, general de telecomunicacions. L'Ajuntament no té competències en aquesta matèria i només pot donar permís per a desplegar el cablatge en els equipaments públics.

En els habitatges i edificis privats, els propietaris han d'autoritzar l'empresa abans que aquesta faça cap actuació. El consistori ha instat les empreses a actuar seguint el procediment que marca la llei. A la secció “Notícies” del web municipal es troben els telèfons de contacte d'aquestes empreses per a atendre els suggeriments o queixes de la ciutadania.

finca allunyada del nucli urbà, sense cap tipus de cost econòmic i sense utilitzar Internet”, explica Héctor. Ens acostava així al concepte amb exemples pràctics i ens torna a allunyar de la visió preestablerta que ens porta a reduir-ho tot a Internet.

De Richard Stallman a Guifi.net Maestrat

El 27 de setembre de 1983, l'estatunidenc Richard Stallman presentava a l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT) el projecte GNU. Una aposta pel programari lliure que assegurés als usuaris l'accés i la capacitat de modificar-lo i compartir-lo. Diversos anys després, aquesta iniciativa va donar lloc a Linux, el primer sistema operatiu lliure. Tota una efemèride.

En aquesta mateixa línia es troba Guifi.net Maestrat. A gairebé 6.000 quilòmetres de distància, però amb la mateixa direcció. Què sap u si, d'aquí a uns anys, també serà recordat com un punt d'inflexió. De moment, l'any 2015 l'associació ja va rebre el Premi de Banda Ampla de la Comissió Europea, un bon lloc per on començar.

Els Comuns XOLN i la Fundació Guifi.net

Els Comuns de la Xarxa Oberta, Lliure i Neutral (XOLN) conformen l'acord d'interconnexió, entre iguals, que serveix de contracte d'adhesió per a cada participant. Al mateix temps, recullen els valors en què es basa Guifi.net. Tant és així que aquestes mateixes bases s'elaboren i revisen a través d'un debat públic entre tots els qui participen en la xarxa.

Tal com el seu propi nom indica, la llibertat i la neutralitat vertebraven l'estructura ètica de l'associació. Tot participant és lliure d'utilitzar la xarxa per a qualsevol propòsit, mentre no perjudiqui la resta d'usuaris.

Alhora, del 2008 ençà, Guifi.net té la seua pròpia fundació, la qual li proporciona personalitat jurídica i li permet d'actuar en igualtat de condicions respecte de qualsevol altre operador de telecomunicacions.

D'aquesta manera, Guifi.net considera l'accés a les telecomunicacions i a Internet com a dret humà i té com a principal objectiu fer possible que tota la ciutadania pugui gaudir-ne en les con-

dicions més favorables possibles. **“Avui dia, fins i tot per a relacionar-te amb les administracions públiques és necessària una comunicació digital. Hi ha tràmits molt difícils de fer si no se segueix un procediment telemàtic. L'accés ja és una necessitat”,** reivindica Héctor en aquest sentit.

Res més enllà del que desitjava Stallman quan va afirmar que **“el meu treball amb el programari està motivat per un objectiu idealista: difondre llibertat i cooperació”,** amb la voluntat de **“motivar l'expansió del programari lliure, de substituir el privatiu, que prohibeix la cooperació, i, així, fer de la societat un lloc millor”.** Potser Héctor i Richard s'haurien de conèixer i anar a prendre alguna cosa. I Alcanar, quan tinga la nova instal·lació en funcionament, podria oferir un marc on se senten còmodes: enmig d'una xarxa oberta, lliure i neutral, al mateix temps que d'un paratge natural únic ■

Del 20 al 24 de novembre Alcanar va acollir les Jornades Citrícoles, unes jornades tècniques de referència al sector que enguany han celebrat el 25è aniversari. Dilluns, 20 de novembre, es van inaugurar amb la presència de Teresa Jordà, consellera d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya, i de José Miguel Campos, director de l'Estació Experimental a l'Ebre de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA).

La mateixa tarda la consellera es va reunir amb representants del consistori i del sector cítricol, els quals li van transmetre els greus efectes de la gota freda de l'octubre, que, en el cas de la producció de cítrics i vivers, encara és difícil de quantificar amb exactitud. Teresa Jordà resumia així la reunió: **“Avui recollim la memòria**

que l'Ajuntament ens ha fet arribar amb els danys que han sofert les infraestructures públiques, i també un informe dels viveristes que recull les afectacions a plantacions, accessos i a la mateixa producció”.

Jordà es va comprometre a transmetre la problemàtica al Govern de la Generalitat: **“Mirarem quines línies es poden fer servir i allà on podem ajudar, ja que això és un cas excepcional. Traslladaré aquests números al Consell Executiu i buscarem solucions, recursos i imaginació per a donar una resposta a l'alcalde, per tal que el consistori pugui transmetre-la al sector”**.

Per la seua banda, Joan Roig, alcalde d'Alcanar, va voler retre homenatge a totes les persones que durant aquestes 25 edicions han fet possible les Jorna-

des: **“Col·laboradors, organitzadors, etc., però, sobretot, les pageses i els pagesos, que són els protagonistes. És difícil desvincular-se del sentiment d'amargor per les pluges torrencials de l'octubre i la llevantada posterior, però hem d'aprofitar al màxim les Jornades per tal d'intercanviar experiències i coneixements amb l'objectiu de fer créixer encara més el nostre sector cítricol”**.

Roig també va recordar que les Jornades s'han consolidat gràcies a la cooperació del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, l'IRTA i l'Ajuntament: **“una col·laboració exemplar que ha actuat com a corretja de transmissió a l'hora de superar reptes i abordar nous objectius, més enllà del marc de les Jornades”**, va concloure el batlle.

Les XXV Jornades Citrícoles d'Alcanar han abordat els reptes actuals per a garantir la viabilitat del sector

Programació

En la ponència inaugural, Santiago Planas de Martí, del Grup de Recerca en AgròTICa i Agricultura de Precisió de la Universitat de Lleida, va parlar dels tractaments fitosanitaris a dosi ajustada en cítrics mitjançant el sistema DOSA3D a les Terres de l'Ebre, que s'ha posat a punt dins del programa Fruit.Net.

En la conferència de la segona jornada, Joan Porta Ferré i Sònia Ferrer Tena, del Servei de Sanitat Vegetal de les Terres de l'Ebre, van abordar la problemàtica de les espècies de mosques blanques que afecten els cítrics –*Aleurothrixus floccosus*, que ja es trobava a la zona, i les tres que han aparegut recentment, *Dialeurodes citri*, *Parabemisia myricae* i *Paraleyrodes minei*–, les característiques de cada una i les mesures a adoptar per a reduir-ne la incidència. I és que en els darrers anys s'ha detectat una presència més gran d'aquesta plaga al Baix Ebre i el Montsià, cosa que preocupa al sector perquè ja comença a tenir afectacions importants.

En el cas de l'*Aleurothrixus floccosus*, els pagesos tenen més eines per a eliminar-la, ja que es combat fàcilment amb el seu enemic natural, l'insecte *Cales noacki*. Pel que fa a les noves espècies, de moment el control biològic no és possible i s'ha d'actuar mitjançant el control químic a través de fitosanitaris i el seguiment de la biologia del cicle amb l'objectiu de combatre-la en el moment adequat.

L'alternança de collites és un problema de producció pel qual un arbre és incapaç de florir i, per tant, de produir fruits, després d'una collita elevada. Dijous, 23 de novembre, Carlos Mejeo Conejos, doctor en Enginyeria Agrònoma i professor titular de Producció Vegetal a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrònoma i del Medi Natural (ETSEAMN) de la Universitat Politècnica de València, va explicar algunes tècniques que poden alleujar la intensitat de l'alternança, com el tipus de nutrició o els fitoreguladors, malgrat que també cal treballar per a reduir la producció a través de la poda i garantir així una

“ És difícil desvincular-se del sentiment d'amargor per les pluges torrencials de l'octubre i la llevantada posterior, però hem d'aprofitar al màxim les Jornades per tal d'intercanviar experiències i coneixements amb l'objectiu de fer créixer encara més el nostre sector citrícola ” ”

collita estable els anys següents.

I en l'última taula, del 24 de novembre, la investigadora de l'IRTA M. Teresa Martínez Ferrer va tornar a abordar el tema que més preocupa al sector: les plagues. En aquest cas, es va debatre sobre dos noves plagues detectades recentment als cítrics a Catalunya –el nou cotonet i els trips de l'orquídia– que han aparegut pel trànsit de material importat.

Els trips de l'orquídia (*Chaetanaphothrips orchidii*) fan uns danys molt evidents a la fruita i produeixen unes taques marrons i bronzejades que es reconeixen fàcilment. Per a combatre'ls s'actua amb el control químic a través de fitosanitaris. El nou cotonet (*Delottococcus aberiae*) és molt agressiu a la fruita i pot provocar-hi malformacions que n'impedeixen la comercialització. De moment s'actua amb el control químic mitjançant fitosanitaris autoritzats. També s'han fet diversos estudis per a combatre'l amb control biològic mitjançant enemics naturals, però aquesta mesura es podrà aplicar a mitjà termini ■

Les XXV Jornades Gastronòmiques de la Clementina reivindiquen el sector cítricol canareu

Entremig de clementiners carregats de fruit de primera qualitat, en una finca situada a la partida de les Calafes, el dia 3 de desembre va tenir lloc la presentació de les XXV Jornades Gastronòmiques de la Clementina d'Alcanar i les Cases. Tota una declaració d'intencions per a donar el tret de sortida a unes Jornades que arriben al quart de segle i que enguany reten homenatge als pagesos i pageses canareus.

Segons Joan Roig, alcalde d'Alcanar: **"Hi ha un secret indispensable per a celebrar l'aniversari aquest aniversari: la cooperació i el treball conjunt entre els sectors cítricol i gastronòmic i l'Ajuntament"**. I és que la clementina torna a ser el producte estrella ebrenca amb motiu de les Jornades, que tenen lloc a les Cases i a Alcanar fins al 23 de desembre.

Els menús que durant el mes de desembre proposen els deu restaurants membres del Col·lectiu Gastronòmic d'Alcanar i les Cases estan inspirats en el receptari de la Fundació Alcía. Com assenyala Jordi Monfort, regidor de Turisme i Agricultura, **"és un receptari molt ampli que ens permet jugar de diverses maneres amb aquest producte tan nostre i que fa que aquestes Jornades siguin úniques, no només al nostre territori sinó també a tot el país"**.

Per la seua banda, Maribel Fibla, portaveu del Col·lectiu, destaca les possibilitats de la clementina als fogons, ja siguin entrants, peix, carn, arrossos, postres o begudes: **"Aquestes Jornades ens permeten elaborar plats innovadors, diferents de la cuina més tradicional que normalment fem i marcats per un contrast important entre el marisc o el peix i la clementina"**.

Els preus dels deu menús dels restaurants participants –Café del Mar La Lluna, Can Manel, Casa Ramon, El Nàutic Les Cases, La Costa, La Mar, La Marinada, Les Palmeres, Mareny i Tancat de Codorniu– oscil·len entre els 28 i els 40 euros.

Enguany, a més, l'Ajuntament ofereix visi-

tes guiades a la Cisterna del Vall i a la Casa O'Connor - Centre d'Interpretació dels lbers tots els diumenges, fins al 23 de desembre, per a que els comensals puguin complementar l'experiència gastronòmica amb una activitat cultural. D'altra banda, el consistori i els paradistes del mercat municipal han impulsat la campanya "Vine al mercat: Compra i et convidem a les XXV Jornades Gastronòmiques de la Clementina", amb l'objectiu de potenciar el mercat i incentivar la compra de proximitat.

Suport al sector cítricol

L'acte de presentació de les Jornades va voler donar suport i reconèixer al sector primari, i, en concret, al cítricol, pilar fonamental de l'economia canareva, que enguany afronta un any complicat.

"Cal reconèixer la feina dels nostres pescadors i gastrònoms, però també la de la pagesia, que, en condicions no sempre fàcils i massa sovint complicades, fa possible que els nostres cuiners i cuineres puguin disposar de clementina de primeríssima qualitat. Volem encoratjar-los i animar-los a seguir endavant, tot i haver de fer front a condicions adverses", sentència Monfort.

El responsable del sector dels cítrics d'Unió de Pagesos i agricultor canareu, Carlos Roig, afegeix que, **"per la zona on estem, la clementina és un producte molt bo, inclús enguany que hi ha hagut molts aiguats i humitat. Als problemes estructurals i les conseqüències dels aiguats de fa un mes s'hi suma el fet que els mercats europeus estan plens de taronja i clementina procedents de països tercers com Sud-àfrica, la qual cosa ha comportat una pressió en l'oferta. Al final el pagès és qui no cobra o cobra molt poc pel seu producte, tot i ser molt bo"**.

"Malgrat tot, el treball conjunt ha de ser la fórmula per a afrontar les dificultats que encara el sector i millorar la situació", conclou el regidor ■

Comencen les obres d'enderrocament de l'Auditori José A. Valls

Les tasques d'assolament de l'emblemàtic edifici de l'Auditori ja són una realitat. El 29 de novembre, la Junta de Govern Local va aprovar el pla de seguretat de l'obra presentat per l'empresa Excavacions Vives Anguera, SL, guanyadora del concurs públic per a l'enderrocament de l'edifici.

Aquella mateixa setmana, Excavacions Vives Anguera va delimitar amb tanques tota la zona que envolta les obres i el dia 29 van començar les tasques d'enderrocament. Els primers treballs van consistir a desmuntar les butaques per tal que una màquina puga accedir a l'interior de l'edi-

fici. Una vegada l'interior de l'edifici estiga buit, una empresa especialitzada desmuntarà la coberta de fibrociment, un material utilitzat pel sector de la construcció durant la dècada dels setanta i que actualment es considera perillós perquè conté amiant.

Tal com explica Ivette Fibla, regidora d'Urbanisme: **“Quan aquestes tasques finalitzen, es procedirà a l'enderrocament de l'Auditori. S'espera que a finals d'any ja estiga fet”**.

Paral·lelament s'està licitant l'adjudicació de les obres de construcció del nou

auditori, valorades en un preu de sortida de 2,4 milions d'euros. La Junta de Govern Local, el 8 de novembre, va aprovar els plecs de clàusules administratives i de prescripcions tècniques del procediment de licitació pública per a l'adjudicació de les obres d'execució del projecte de construcció del Cinema-Teatre-Auditori José A. Valls. Les empreses interessades poden consultar tota la informació al perfil del contractant del web municipal. El termini de presentació d'ofertes finalitza el 19 de desembre ■

Noves places d'aparcament al cementeri i al Centre de Rehabilitació

L'Ajuntament d'Alcanar ha executat un pla d'aparcaments al cementeri amb l'objectiu d'ampliar el nombre de places d'estacionament.

A finals d'octubre es van acomplir les tasques anuals d'arranjament i posada a punt del cementeri aprofitant la diada de Tots

Sants. En concret, es van dur a terme les faenes anuals de repintament de l'interior i de la façana del cementeri.

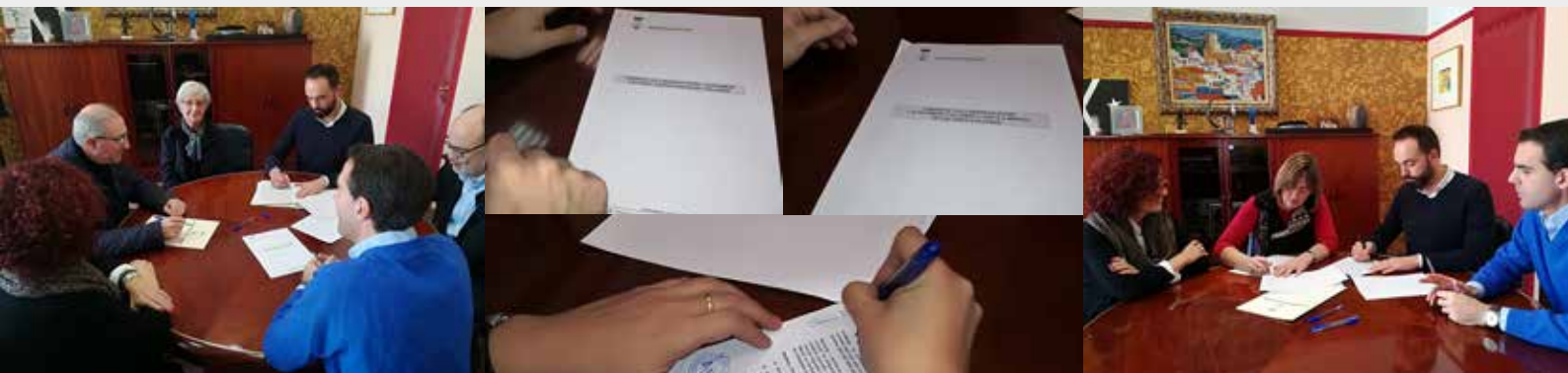
Enguany, a més, es va aprofitar per a millorar la zona d'aparcament, delimitant amb pintura de paviment horitzontal diverses places d'aparcament per a facilitar la mobilitat de

tota la gent que visita el cementeri municipal. En total es van crear 60 places, dos de les quals són per a l'ús de persones amb mobilitat reduïda i tres per a vehicles policials.

A més, s'han fet dos noves places d'aparcament al Centre de Rehabilitació d'Alcanar per a persones amb mobilitat reduïda ■

Signatura de convenis entre l'Ajuntament i diverses entitats

L'Ajuntament d'Alcanar i diverses institucions i entitats socials han signat, durant aquests darrers dies, una part dels convenis i subvencions anuals que atorga el consistori.

Concretament, l'alcalde d'Alcanar, Joan Roig, ha signat convenis de col·laboració amb la Confraria de Pescadors Sant Pere, l'Escola Marjal de les Cases i l'entitat Càritas Parroquial d'Alcanar, i també amb el Bisbat de Tortosa, per al manteniment dels campanars de l'església de Sant Miquel, d'Alcanar, i de Sant Pere, de les Cases d'Alcanar.

Les signatures s'han fet a la casa de la vila amb la presència de l'alcalde i de diversos regidors i regidores. El batle ha donat les gràcies a les entitats per la tasca que desenvolupen i les ha animades a "continuar amb la feina en bé dels ciutadans i ciutadanes".

Així mateix, el 28 de novembre es va signar el conveni de col·laboració entre el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i l'Ajuntament d'Alcanar en matèria d'activitats cíviques i comunitàries ■

El servei Línia Verda compleix tres anys

Línia Verda d'Alcanar acaba de complir tres anys de funcionament actiu. *Gràcies a aquesta aplicació, els veïns tenen un canal directe de comunicació amb l'Ajuntament per a informar sobre els desperfectes localitzats al municipi. Aquest servei afavoreix les bones pràctiques mediambientals i, en conseqüència, el desenvolupament sostenible del municipi.*

A Alcanar, Línia Verda es va implantar l'any 2015 i des de llavors s'han fet prop de 450 peticions. Els veïns i veïnes del municipi han donat una bona acollida al servei. Prova d'això és l'ús continu que en fan. El tipus d'incidències que més s'han comunicat és el que fa referència a la neteja, les voreres i calçades, i l'enllumenat públic. Només aquest any 2018, fins a mitjan

desembre, s'han notificat un total de 187 incidències, xifra superior a la dels anys anteriors, la qual cosa demostra que la ciutadania cada vegada confia més en aquesta eina i està més implicada en la consecució d'un municipi més sostenible. Per a utilitzar el servei, a través de telèfon intel·ligent o tauleta, és necessari descarregar l'aplicació gratuïta Línia Verda ■

L'encesa de llums dona el tret de sortida a les festes nadalenques

El 5 de desembre, l'Ajuntament va organitzar, un any més i amb molta il·lusió, el tradicional acte de l'encesa de llums. Aquesta festa dona el tret de sortida a la programació nadalenca que la casa de la vila i les entitats socials han dissenyat per a Nadal.

L'esdeveniment, tan esperat pels menuts de casa, es va celebrar a les 18 h a la plaça de Sant Pere de les Cases d'Alcanar i una hora més tard, a les 19 h, a la plaça Major d'Alcanar. A tots dos llocs hi va assistir un convidat molt especial, el Sr. Nadal, i hi va haver un contacontes a càrrec d'Eva Oms, tècnica de la Biblioteca Trinitari Fabregat. Posteriorment, els xiquets i xiquetes van poder penjar a l'arbre de Nadal els desitjos que prèviament havien treballat a l'Escola Joan Baptista Serra, d'Alcanar; a l'Escola Marjal, de les Cases; a la llar d'infants Vila dels Xiquets, i als centres de suport familiar Guirigall i Patufets, per a que el Sr. Nadal els pugui recollir el dia 24 de desembre a la nit.

Els assistents també van xalar amb l'actuació de la rondalla parroquial Sant Pere, a les Cases, i del Cor Lúbilo, a Alcanar. Per a finalitzar els dos actes es va celebrar una xocolatada popular a càrrec de l'AMPA de l'Escola Marjal a les Cases i de l'AMPA de l'Escola Joan Baptista Serra a Alcanar.

Enllumenat de Nadal amb consciència

L'Ajuntament, per tercer any consecutiu, ha canviat una part de l'enllumenat de Nadal amb motius nous que renovaran la imatge

del carrer del General Prim, d'Alcanar, i del passeig Marítim, de les Cases. Així mateix, al carrer de Sunyer i a la carretera Nova s'ha ampliat el nombre de llums per a complementar els que ja es van incorporar l'any passat.

Aquests nous guarniments tenen tecnologia LED, que consumeix menys energia, té més impacte visual i, per tant, dona un ambient molt nadalenc al municipi. La regidora d'Urbanisme, Ivette Fibla, explica que **"seguim donant continuïtat a la política de renovació gradual de l'enllumenat de Nadal que hem iniciat en aquest mandat i que ja ha assolit el 90% dels canvis previstos. Els nous llums amb tecnologia LED, a més de renovar la imatge del nostre enllumenat nadalenc, impliquen un estalvi energètic"**.

Els dos anys anteriors ja es va instal·lar el nou enllumenat als carrers Felip Pedrell, Ra-

món y Cajal i Sunyer i a la carretera Nova, d'Alcanar, i als carrers Trafalgar i Joan Miró, de les Cases. També es van renovar l'estructura i els llums de l'arbre de Nadal de la plaça Major d'Alcanar i se'n van incorporar a la plaça de Sant Pere, de les Cases.

Aquesta actuació s'emmarca en la política municipal de renovació de l'enllumenat, d'acord amb la qual enguany també s'han substituït 265 fanals antics per altres d'equips amb llums LED, que tenen menys impacte ambiental i que generen un estalvi anual de 12.000 euros. També es renovarà progressivament l'enllumenat de diversos equipaments públics per a millorar la qualitat de la llum i estalviar en la factura, el primer dels quals ha estat la Biblioteca Trinitari Fabregat, on ja s'han instal·lat tots els llums leds, amb un estalvi anual en la factura de la llum de prop de 5000 euros ■

Fem cultura!

Aquest mes el nostre article va dedicat a Federico García Lorca, espanyol universal, poeta, dramaturg, narrador, dibuixant, ... un referent cultural mundial, que ha marcat la cultura contemporània universal i que la seva mort és un signe inequívoc de la repressió franquista.

Va ser una de les figures més destacades de la Generació del 27 i encara avui la seva obra és analitzada i treballada des de perspectives diferents, posant de manifest la inesgotable font i potència d'aquest artista a qui van prendre la vida als 38 anys. És un de tants espanyols que van morir afusellats i van ser enterrats en una fosa comuna; un de tants de qui no se n'han trobat les restes. El van executar després de la revolta militar de l'exèrcit franquista, per la seva afinitat amb el Front Popular, per home d'esquerres i homosexual. Lorca representa els valors republicans i d'esquerres, però també la igualtat i la justícia.

En el pròxim ple, volem demanar a l'Ajuntament d'Alcanar que es sumi al manifest presentat per més de 200 intel·lectuals i artistes per demanar a l'Acadèmia Sueca que coincideixi el Premi Nobel de Literatura a títol pòstum a Federico García Lorca.

Som coneixedors de què els estatuts del Premi Nobel no permeten la concessió del guardó a títol pòstum, però pensem que l'Acadèmia Sueca pot fer una excepció per reconèixer la trajectòria d'una persona excepcional, símbol immortal del diàleg entre la literatura i la societat.

Seria un plaer per a nosaltres poder organitzar junt amb la Regidoria de Cultura, actes entorn d'aquesta figura i traslladar aquesta iniciativa al moviment associatiu i escolar d'Alcanar per a sumar-se també a dur a terme actes de record i reconeixement al poeta.

Fem cultura. Fem camí.

NOUS REPTES

Per segon any consecutiu el PDeCAT d'Alcanar, Les Cases i Alcanar-Platja ha impulsat conjuntament amb l'Associació Amics dels Tords de les Terres de l'Ebre la realització d'uns segons estudis sobre la nova modalitat de caça del garbell. Cal recordar que aquesta nova modalitat consisteix en la captura de tords amb un nou mecanisme, "el Garbell," sense la utilització del vesc, penalitzat per l'article 3.3.6 del codi penal. En aquesta ocasió s'han realitzat en 6 punts diferents del nostre territori dels quals 2 barraques han estat al nostre municipi.

En aquests segons estudis s'ha tingut la col·laboració de la Federació de Caça de les Terres de l'Ebre i de la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La base d'aquest segon estudi ha estat l'anàlisi i valoració del benestar animal dels ocells després de ser capturats pel Garbell. Els estudis s'han efectuat de l'1 al 6 de novembre i han transcorregut sense cap incidència, cosa que fa pensar que els resultats tornaran a ser satisfactoris.

Si bé, el primer estudi es basava en comprovar que aquesta nova modalitat de caça era selectiva, com així va quedar demostrat pel Centre tecnològic Forestal de Catalunya en el seu informe, en aquesta segona ocasió a part d'observar el benestar animal de les captures es volia establir un manual de bones practiques per tal d'aconseguir una modalitat sostenible i adaptada a les necessitats actuals.

És d'agrair la bona predisposició que han tingut les administracions territorials com la Delegació de Govern de les Terres de l'Ebre per la seva implicació així com el Conseller de Territori Damià Calvet que es va desplaçar

personalment a Alcanar per veure de primera mà, el funcionament d'aquesta nova modalitat de Caça.

Restem a la espera dels resultats d'aquest segon estudi, i amb els resultats a la mà hem de valorar com afrontar la possible regulació del Garbell, amb la implicació de tots els sectors relacionats com administració, agents rurals, associacions ecologistes, agràries etc...només junts i amb respecte mutu podem mantenir una de les tradicions més arrelades del nostre territori.

Cal remarcar també el treball que s'està fent des de Ports de la Generalitat de Catalunya en la promoció i divulgació del port industrial d'Alcanar per donar a conèixer al sector comercial el gran potencial de les seves instal·lacions i per captar noves mercaderies.

Després de reunions i converses per part dels nostres regidors del PDeCAT d'Alcanar amb Ramon Tremosa eurodiputat, amb el Conseller de Territori i el gerent de Ports de la Generalitat Joan Pere Gómez per tractar aquest tema, hem vist reflectides algunes de les nostres peticions amb la promoció d'aquest en fires internacionals a Alemanya, Regne Unit i Barcelona especialitzades en càrrega, logística i project cargo, on s'han fet difusió de les oportunitats que ofereix el nostre port.

L'objectiu que perseguim es poder establir aquest lloc com un referent en l'exportació i la importació de productes via marítima així com generar nous llocs de treball, millorar infraestructures d'accés i diversificar i incrementar el desenvolupament i creixement econòmic del nostre municipi.

**PDeCAT Alcanar – Les Cases i Alcanar-Platja
Alcanar, desembre 2018**

ERC i el poder

La legislatura municipal avança i, de fet, ja s'atansa al seu final, així que des de l'Assemblea Local de la CUP d'Alcanar i Les Cases ens disposem a analitzar la trajectòria de govern i de poder d'ERC d'Alcanar.

La victòria d'ERC en les últimes eleccions municipals va ser incontestable, això els va atorgar la primera majoria absoluta en la història municipal. Aquesta situació política ha fet que l'actitud d'ERC, lluny de les bones paraules, haja estat d'una completa intransigència cap aquells qui no compartim els seus dogmes i ens qüestionem bona part de les seues actuacions.

Des de l'inici de la legislatura les accions de govern ja han estat d'un tarannà poc dialogant i molt opac: la retallada de competències al ple i el seu traspàs de poder a la Junta de Govern Local, la creació d'un càrrec de confiança vinculat a l'alcaldia -el primer en democràcia a Alcanar i amb un nomenament a dit, en són uns exemples prou clars.

Tanmateix, en els últims mesos també s'han produït una sèrie d'accions, actituds i decisions que s'allunyen del concepte d'un govern plural i de respecte. Per exemple, la gestió dels plens ordinaris i extraordinaris dels mesos de juliol i agost i la retallada de drets a la resta de grups municipals que això va comportar, o el ple extraordinari de renúncia d'Alfons Montserrat, un ple amb un cost de 2.142 €, completament innecessari i que tan sols va servir per fer un comiat institucional pagat per tothom.

En aquest cas, pot ser caldria que ERC prenguéssim exemple dels seus companys d'ERC de Figueres.

Més enllà, però, també cal destacar altres fets que marquen el tarannà de l'actual direcció d'ERC d'Alcanar. La gestió de la gota freda del passat mes d'octubre, amb la visita del conseller que, recordem, més enllà de ser un militant d'ERC és el vicepresident del govern de la Generalitat. Una visita que va estar marcada per la foto, no podia ser d'una altra manera, i també per l'absència de l'oposició, menystinguda novament, i que es va assabentar de la visita del conseller a través de la premsa. Això sí, ERC va tenir temps d'avisar als seus simpatitzants i organitzar una trobada informal amb el Conseller ans que avisar a la resta de representats municipals. Ciutadans de primera i de segona.

També caldria que ens preguntéssim sobre la gestió dels atemptats de l'agost del 2017. I per què un grup organitzat del Ripollès acaba a Alcanar-Platja per amagar-se? I és que no és la primera vegada que aquesta zona municipal és notícia per la seua vinculació amb el crim organitzat. Tan nefasta és la seguretat municipal?

I finalment, per acabar, un tema que hem treballat amb molta cura des de la nostra assemblea local durant els darrers anys: les subvencions als grups municipals. Una despesa que va augmentar en els anys de govern d'ERC i que continua amb un gestió opaca i sense complir encara amb el Criteri 1/2018 del Consell de Garanties d'Accés a la Informació Pública (GAIP) ni amb la resolució favorable a la CUP d'Alcanar.

On està el debat?

On està el debat polític, la confrontació d'idees i les propostes per millorar? Al Ple, malauradament, no... Aquest hàbit tan saludable democràticament parlant, enriquidor i constructiu ha anat desapareixent progressivament dels plens del nostre Ajuntament i ha estat substituït per escrits d'opinió esbombats als quatre vents que no admeten resposta i que, per tant, eludeixen tota discussió.

Des d'Esquerra, en cap cas, critiquem aquest tipus d'article, ans el contrari, però trobem especialment greu que, massa sovint, se sustenten en imprecisions, informació esbiaixada, omissions rellevants o, directament, falsedats que no tenen altre objectiu que qüestionar l'acció de govern al preu que sigui.

L'equip de govern ha manifestat públicament i en reiterades ocasions la seua predisposició a escoltar i parlar del que sigue amb qualsevol grup que ho vulgue. De la mateixa manera, ens hem ofert a explicar les línies de treball que es porten a terme des de les diverses àrees, informar sobre l'estat dels diferents projectes que hem anat desenvolupant al llarg del mandat, etc. Sempre hem tingut la porta oberta per atendre a qui ens ho ha demanat.

D'altra banda, no han estat poques les ocasions en què, malgrat no ser necessari, s'ha explicat en comissions informatives i s'ha donat compte al Ple de l'estat de la tramitació de projectes rellevants en l'àmbit urbanístic, entenent que és important que els grups polítics i el poble n'estiguessin assabentats. Així mateix, en els darrers anys, s'ha fet un esforç important per exposar i presentar de la forma més clara i entenedora possible expedients complexos com el dels pressupostos municipals, amb una aposta evident per fer-los transparents i assequibles a tothom.

Per tot això, lamentem que se'ns acuse de poc transparents o poc dialogants. I encara més si, qui ho fa, utilitza fórmules que, precisament, eludeixen tot diàleg, es fonamenten en veritats a mitges i en informació esbiaixada i denoten un desconeixement important del funcionament de l'Ajuntament i de la realitat del nostre poble. Tanmateix, assumim que no som infal·libles i que, com qualsevol, ens equivoquem. No sempre les coses surten com voldríem. Per això, rectificuem, aprenem i seguim treballant. I per això, seguirem anant als plens del nostre Ajuntament a donar les explicacions que siguin necessàries, les vegades que calgue. Disposats a escoltar propostes i a debatre del que sigue amb qui ho vulgue fer.

FECOAL: “El poble és qui dóna vida al comerç”

Aconseguir mantenir el comerç local viu i actiu és el principal objectiu de la Federació de Comerç d'Alcanar (FECOAL). L'entitat, que actualment agrupa 80 comerços i empreses, fa diverses accions i campanyes al llarg de l'any per a promoure els valors del comerç de proximitat i dinamitzar l'economia local.

El comerç local dona vida al poble

Resulta evident que, en els últims anys, els hàbits de compra dels consumidors han anat canviant. Les grans superfícies i Internet són alguns dels factors que més han accelerat aquests canvis. Enrere queden els temps en què el consumidor no tenia més remei que anar de botiga en botiga fins a trobar allò que cercava o per a fer la compra setmanal. A més a més, cada vegada es torna més impacient i vol obtenir el que cerca com més prompte millor. Davant d'aquesta adversitat, FECOAL pretén aprofitar el paradigma del petit comerç i potenciar-ne els punts forts: la proximitat i l'atenció personalitzada. Actualment, l'activitat comercial del nostre municipi dona solució a totes les necessitats bàsiques d'aprovisionament amb productes de qualitat i un tracte personalitzat.

Campanyes de dinamització comercial

Per tal d'aprofitar tot el potencial que ofereix el petit comerç d'Alcanar davant la impersonalitat d'Internet i de les grans superfícies comercials, FECOAL proposa al llarg de l'any una sèrie de campanyes de promoció i dinamització comercials que tenen per objectiu fidelitzar els clients i acostar el comerç a la ciutadania. A través

d'aquestes campanyes, la Federació intenta fomentar la vida al carrer, amb la participació en fires, activitats culturals, festes locals i altres esdeveniments.

D'altra banda, treballa per aconseguir una estructura de comerç local sòlida, unificada i pròxima a la ciutadania. No oblidem que el sector comercial és un element de cohesió social i que la forma actual de consumir definirà el futur de la societat i de l'entorn on vivim. Conscient d'aquesta realitat, en el darrer semestre d'enguany, el nombre d'activitats i campanyes de FECOAL ha augmentat notablement. Es tracta de crear sinergies entre els comerços i els seus clients per a afavorir el sentiment de pertinença al municipi. Les activitats més destacables són les següents:

Mercat d'oportunitats

Tal com és habitual d'uns quants anys ençà, durant uns dies a l'agost, els comerços es traslladen al passeig del Marjal per tal de donar a conèixer la seua oferta i oferir els seus productes a veïns, turistes i visitants al millor preu. La novetat d'enguany va ser l'organització d'una exposició de fotos d'Instagram de diversos racons de les Cases. A més, els més menuts van gaudir d'un taller de pintacares.

Tyrika

FECOAL va ser molt present al Festival Iber d'Alcanar a través de la campanya Campaments Tyrika. Més de trenta establiments associats van participar-hi activament engalanant els seus espais i aparadors amb motius ibèrics. FECOAL va idear per a aquesta ocasió un concurs, especialment adreçat al públic infantil, consistent a trobar un seguit de símbols ibèrics amagats als aparadors o a l'interior dels comerços col·laboradors amb la finalitat d'omplir un mapa ibèric. Els xiquets i xiquetes havien de recórrer els establiments acompanyats d'un adult. El premi va consistir en quatre lots de regals, gentilesa dels establiments participants. A més, els comerços participants van apegar a l'exterior de l'establiment unes petjades en forma de sandàlia ibèrica que servien per a indicar el camí cap a la festa ibèrica.

Castanyada

FECOAL vol mantenir viva la tradicional figura de la castanyera. En aquesta campanya, per qualsevol compra efectuada als comerços adherits durant els dies previs al 31 d'octubre, el client obtenia un val bescanviable per una paperina de castanyes. Aquestes

castanyes, acabades de fer per les castanyeres de la Federació, es van cuinar a la mateixa estufa que havien fet servir tota la vida el tio Muixarro i la seua dona a la seua parada de la plaça Major, i que la seua família va cedir expressament per a aquesta ocasió. Aquesta senzilla campanya va tenir un èxit inesperat i va generar al voltant d'aquesta antiga torradora de castanyes un bonic ambient, entre festiu i nostàlgic.

Mandarina Fridays

Tenint en compte la gran expectació que genera a escala mundial el Black Friday, la Federació ha creat enguany la seua pròpia campanya. Així, durant tots els divendres de novembre, cada comerç ha fet diverses ofertes, que s'han publicat setmanalment a les xarxes socials de FECOAL per tal de fer-ne difusió conjuntament.

Nadal amb FECOAL

Un any més, l'Ajuntament i FECOAL s'han unit per a impulsar i premiar les compres nadalenques a la cinquantena d'establiments que col·laboren en la campanya de Nadal.

Una de les novetats d'enguany és que, per un import mínim estipulat en cada establiment, els clients rebran una butlleta de participació en la qual podran indicar allò que els agradaria que els regalés FECOAL. La lletra del cotxe, el rebut de la hipoteca o les darreres quotes de la factura de la llum són alguns dels obsequis que podran guanyar els clients afortunats.

D'altra banda, del 17 de desembre al 6 de gener, cinc fotoreclams (*photocalls*) nadalencs en format enrotllable (*roll-up*) ocuparan diversos carrers del municipi. Els clients podran fer-s'hi fotos amb la seua compra que després hauran de publicar a la pàgina de Facebook de FECOAL. Les tres imatges que reben més vots a la xarxa obtindran una de les tres grans paneres amb productes i serveis dels comerços adherits. A més, per tal de crear una atmosfera familiar, divertida i elegant, la Federació ha impulsat un concurs de decoració i esperit nadalenc entre els comerços i empreses adherits per a aconseguir impregnar Alcanar de l'esperit nadalenc i de l'essència dels Reis Mags.

Compromís de l'Ajuntament

L'Ajuntament sempre ha donat suport a les iniciatives de promoció dels principals sectors econòmics del municipi. En aquest sentit, la Regidoria d'Empresa, Comerç, Indústria i Ocupació té un compromís amb el sector comercial i empresarial i ha unit esforços amb FECOAL per tal de dinamitzar l'activitat comercial d'Alcanar. D'aquesta manera, organitzen i promocionen conjuntament les accions de dinamització que permeten a la ciutadania interactuar, conèixer els comerços locals i relacionar-se amb els comerciants en un ambient lúdic i festiu. A més a més, l'Àrea de Desenvolupament Local afavoreix

la formació dels professionals del sector a través del Programa de competitivitat empresarial.

Mantenir viu el sector comercial

La qualitat en el producte, el coneixement del client, el tracte personalitzat i el compromís amb el poble són factors fonamentals per a mantenir viu el sector comercial del municipi. En aquest sentit, FECOAL treballa en la formació contínua dels seus associats per tal d'oferir un millor i renovat servei a la població. L'objectiu de la Federació és aconseguir una estructura de comerç local encara més sòlida, unificada i pròxima a la població.

D'altra banda, és important que els veïns i veïnes sàpiguen valorar els avantatges de comprar al comerç d'Alcanar. Mantenir aquesta valoració forma part de la important tasca que està duent a terme FECOAL. No obstant això, els consumidors hem de ser cada vegada més conscients que el comerç local és qui dona vida al poble i el poble és qui dona vida al comerç ■

“ Un any més, l'Ajuntament i FECOAL s'han unit per a impulsar i premiar les compres nadalenques a la cinquantena d'establiments que col·laboren en la campanya de Nadal. ”

Maria Francisco solà, la miliciana d'Alcanar

El cap de setmana del 25-N a Alcanar es va celebrar l'acte de commemoració del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones. Joan Baptista Beltran, estudiós local, va donar a conèixer la història de la canareva Maria la Miliciana, doblement represaliada durant el franquisme per la seua condició de dona i de republicana.

Joan B. Beltran Reverter

La dona va jugar un paper important durant la Guerra Civil espanyola de 1936-1939. El cop d'estat franquista de 1936 accelerà la implicació i el compromís de la dona republicana en la lluita contra el feixisme i en defensa de la democràcia i la llibertat. Des del mateix inici de la Guerra Civil, moltes dones republicanes decidiren lliurement d'incorporar-se a les milícies. És ben cert que no podem parlar de la Guerra Civil sense fer esment del paper de la dona, tal vegada la gran oblidada i invisibilitzada d'aquesta època convulsa de la nostra història més recent.

Les milicianes d'inspiració anarquista, integrants dels quadres del sindicat de la CNT-FAI, són dones joves, treballadores, actives, revolucionàries, la majoria sense estudis. La Maria Francisco Solà respon clarament al perfil de la dona miliciana.

Filla de Ramon Francisco i Teresa Solà, la Maria Francisco Solà és nada un 31 de desembre de 1914 a les Cases d'Alcanar. Una família humil de mariners i remendadors de xarxes de pesca amb set germans (sis de sang i un de la casa).

La seua joventut la va passar a casa fent faenes domèstiques fins que, en complir la majoria d'edat, entrà a treballar com a criada a casa del pintor d'Alcanar Francisco Rivera Vilar Morros Dolços, però, segons testimoni de la Maria mateixa, com que no li pagava, va pensar que

viuria millor com a miliciana. I així ho va fer, perquè, entre altres consideracions, cobrava 3 pessetes diàries.

Com a miliciana feia guàrdies armades a l'edifici de l'Ajuntament d'Alcanar, a més de la neteja del cos de guàrdia. També feia tasques de neteja del local de la CNT, en aquells dies situat al carrer Fermí Galán, 14, actual carrer de la Generalitat, que havia estat apropiat a la família O'Connor-Lías. Portava escopeta i pistola.

Cap a primers d'agost de 1936, alguns joves canareus marxen al front de guerra d'Aragó, a la zona d'Alcanyís. Amb ells hi trobem la Maria Francisco, que hi restarà vora tres mesos fent treballs de caràcter assistencial, treballant a la cuina o netejant la roba dels milicians.

A finals d'octubre de 1936, en tornar d'Alcanyís, la Maria Francisco entrarà a treballar a la Col·lectivitat camperola de la CNT-FAI d'Alcanar, que tenia diversos magatzems i finques rústiques que havien apropiat, principalment, a la família de terratinents O'Connor-Lías.

A mitjan 1937, contrau matrimoni civil amb Daniel Esteller Gil Xanco, com ella membre de la sindical anarquista. A partir d'aquest moment deixarà l'activitat militant a la CNT i el treball a la Col·lectivitat per a dedicar-se a les faenes de casa.

Daniel Esteller Gil, lo Xanco, nascut a Alcanar en 1907, va pertànyer al sindi-

cat de la CNT-FAI. Després de l'entrada, a l'abril de 1938, de les tropes franquistes a Alcanar, el 25 del mateix mes fou detingut. Va passar per les presons de Saragossa i Cuéllar, d'on el 1943 va sortir en llibertat provisional.

El 13 d'abril de 1938, naix sa filla, Maria Teresa Esteller Francisco. Dos dies després, Divendres Sant a la tarda, una part de les tropes franquistes pertanyents a la Primera Divisió de Navarra i al cos de l'exèrcit marroquí varen entrar a Alcanar.

A partir d'eixe dia es produiran un reguitzell de detencions. El 24 de juny, la Maria Francisco, aleshores amb 23 anys d'edat, que des de la detenció i l'empresonament de la seua parella viu sola amb la filla recent nascuda al seu domicili del carrer del Remei, presta declaració al Quarter de la Guàrdia Civil d'Alcanar sota l'acusació d'auxili a la rebel·lió.

L'1 de juliol de 1938, s'inicien les diligències del Procediment Sumaríssim d'Urgència núm. 407, incoat pel jutge instructor de l'Exèrcit de Terra de Castelló contra Maria Francisco Solà, que en aquells dies es troba en presó preventiva atenuada al seu domicili, atès que té una filla de dos mesos a la qual ha d'al·letar.

El 15 d'octubre del mateix any, té lloc el Consell de Guerra Permanent núm. 1 de Vinaròs, que sentència Maria Francisco

La Maria Francisco i sa filla, Maria Teresa. (Foto: cedida)

Grup de quinze milicians/es, tots ells de la CNT-FAI d'Alcanar, al davant de la casa del Marquès de las Atalayuelas, a la plaça de la República, en aquells dies apropiada i reconvertida en casa consistorial. Al centre del grup, empunyant una pistola i amb indumentària cenetista, però sense gorra, la Maria Francisco. (Foto: CEDGCE/FundCaixaVinaròs)

a dotze anys i un dia de presó menor per “actuar de miliciana durante el dominio rojo recorriendo las calles de la población con mono y pistola en los primeros días del movimiento y hacía guardias en la CNT, de donde era afiliada, después marchó al frente durante unos tres meses y al regreso ingresó en la colectividad, siempre hablaba con fervor de la causa roja y se trasladó a un pueblo inmediato para asistir de miliciana al entierro del Alcalde”. A partir d'aquest mateix dia ingressarà a la presó de Vinaròs. El 22 d'octubre ingressa a la presó provincial de Castelló. El 23 d'abril de 1939 és traslladada a la presó provincial de dones Salesianos de Santander, on restarà empresonada fins al 2 de setembre de 1940, quan li serà concedida la llibertat provisional en règim de presó atenuada al seu domicili d'Alcanar.

Durant el temps que va estar empresonada a les presons de Vinaròs, Castelló i Santander, la Maria va estar sempre acompanyada per sa filla, Maria Teresa. L'any 1940, coincidint amb aquells dies en què la Maria Francisco està a la presó de dones Salesianos de Santander, una ordre facultava l'Estat a separar als fills de les preses republicanes de les seues mares a partir dels tres anys per

a ingressar-los en hospicis o donar-los en adopció. La Maria s'assabenta d'esta nova disposició del Govern espanyol per l'ajuda d'una monja. La mateixa monja que facilitarà que la filla, Maria Teresa, abandone la presó abans de complir tres anys lliurant-la a Joaquina Esteller, germana de Daniel Esteller Xanco, que s'havia desplaçat des d'Alcanar per tal de fer-se càrrec de la xiqueta.

Ja de tornada a Alcanar, on té la filla, restarà al seu domicili en règim de presó atenuada i amb l'obligació de presentar-se al Quarter de la Guàrdia Civil cada deu dies. Un any més tard demanarà de poder traslladar la seua residència a la Cava, on viu un cunyat (Batiste Esteller Gil), al·legant que hi té família i treball segur.

A la Cava, havent-se retrobat amb el seu marit, Daniel Esteller, a qui fou concedida la llibertat provisional al juliol de 1943, la Maria refarà la seua vida fent l'estraperlo, pujant arròs en pallús i peix als pobles de l'interior de la serra de Montsià (Freginals, Santa Bàrbara, Ulldecona) i baixant oli o treballant de mandonguera en la matança del porc. Daniel treballarà a l'obra.

Mantindran la casa a Alcanar, on la família passarà llargues temporades. En una

d'aquestes temporades, naixerà un fill que es morirà amb pocs mesos de vida.

La Maria Francisco es va morir a Deltebre el 15 de desembre de 1993, amb 79 anys, i va ser enterrada al cementeri d'Alcanar, on les seues restes mortals descansen en pau en companyia de les del seu estimat Daniel Esteller.

Però no només la Maria Francisco Solà va patir la repressió franquista de la postguerra. Des del mateix moment de l'entrada de les tropes franquistes als pobles, les presons s'ompliren d'hòmens, però també de dones. Les dones, pel sol fet de ser esposes, mares, filles o promeses, o simplement per ideologia, varen patir la repressió franquista i van ser demonitzades. A Alcanar, algunes dones tastaran la vida de la presó de les Oblates, de Tarragona, a partir de mitjan 1939; d'altres patiran humiliacions per part de les autoritats locals del moment i seran rapades a mode d'escarni públic, en un signe de pèrdua de la feminitat; a d'altres els faran agrair el carrer de Càlig, la plaça Major, el cementeri, l'Església parroquial... La majoria d'aquelles dones han estat oblidades i invisibilitzades per la història i la memòria col·lectiva ■

Tauler d'anuncis

OBRES D'ARRANJAMENT AL CAMÍ DE LES CASES

A finals de novembre la Diputació de Tarragona va iniciar les obres d'arranjament del camí de les Cases, que transcorre des de la rotonda de l'Àngol fins al camí de Virol.

Les obres consisteixen a pavimentar els sobreamples per a guanyar amplada i tallar la vegetació dels laterals. També es farà un carril, separat del camí principal per pilones, que podran utilitzar els vianants i les bicicletes. Prèviament l'Ajuntament ha fet gestions per a aconseguir les cessions necessàries per a guanyar amplada en els punts més desfavorables del traçat.

Durant alguns dies, de 8 a 14 h, el camí seguirà tallat totalment o parcialment al trànsit, excepte per als veïns de la zona. L'Ajuntament demana disculpes als ciutadans i ciutadanes per les molèsties que les obres els puguin ocasionar.

La Comissió de Sant Antoni organitza assajos per a aprendre a ballar la jota nova. Aquesta activitat s'adreça especialment a totes les persones interessades a participar en el tradicional ball de Sant Antoni. Aquesta jota s'incorporarà a la festivitat a partir del gener.

Les sessions d'assaig de la jota nova i de perfeccionament de la jota vella es van iniciar al novembre i tenen lloc tots els divendres al Centre Cívic Trinitari Bel de 20 a 21 hores. Els dies 4, 9 i 11 de gener els assajos es realitzaran al Casal Cívic Trinitari Bel en el mateix horari i del 14 al 18 de gener tindran lloc al Centre Cívic 1 d'octubre a les 19.30 h. Segons que ha explicat el representant de l'entitat, Isidre Balada, "la idea és que en la pròxima festivitat tots els grups, grans, mitjans i menuts, interpreten la jota vella i la jota nova als llocs de costum".

Els professors Juanjo Vilarroya i Josep Rangel són els autors de la música de la jota nova, mentre que els passos del ball són fruit de la labor conjunta de Sergi Sancho, Ramon Monfort, Fabià Pla, Consol Vericat, Dolors Esteller, Núria Balada, Antoni Folgueres, Francisco Arias i Isidre Balada. La jota nova es va presentar al públic el 13 d'octubre, en el marc de les Festes del Remei.

APRÈN A BALLAR LA JOTA NOVA

GUIA COMERCIAL I DE SERVEIS

L'Ajuntament ha publicat enguany l'edició en paper de la *Guia comercial i de serveis d'Alcanar, les Cases i Alcanar Platja*. Aquesta guia pretén ser una eina útil a l'hora de localitzar empreses, comerços, professionals i serveis diversos del nostre municipi. Inclou informació de les seues activitats, les adreces i els telèfons.

Els veïns i veïnes que encara no la tingueu podeu recollir-ne el vostre exemplar a l'Ajuntament d'Alcanar, la Biblioteca Trinitari Fabregat o l'Oficina de Turisme de les Cases d'Alcanar. També podeu consultar la guia en format web a www.gcsalcanar.com, on trobareu les últimes actualitzacions.

Conscients del paper del petit comerç de proximitat en la nostra societat i de la importància que té per al municipi disposar d'un teixit empresarial i comercial vital, l'Ajuntament d'Alcanar ha reeditat aquesta guia per a acostar, encara més, a la ciutadania tota l'oferta comercial i de serveis d'Alcanar, les Cases i Alcanar Platja ■

Peu de foto: Pageses canareves a la seua vinya. Foto cedida.

A principis del segle XX, les terres de regadiu constituïen una part molt important de l'economia canareva. Hi havia unes 500 sèries o motes i als prats començaven a apuntar les plantacions de tarongers, les quals, de mica en mica, es van anar estenent.

Al començament, hi havia certs dubtes sobre si era prudent d'invertir en el que es considerava l'arbre "de moda", per la temor a la resposta del mercat i per l'existència de països competidors com Itàlia i d'altres del nord d'Àfrica. Les varietats que s'hi plantaven eren principalment doble fina, anglesa viciedo, blanca o comuna i *blood oval*. Al mateix temps, els horts s'omplien de llegums, pataques i verdures, que eren la base del consum familiar i que també es venien a tots els mercats dels pobles veïns. D'altra banda, dos tercers parts de les terres de conreu eren de secà, on predominava el cultiu de garrofers (1700 ha), seguit d'oliveres (250 ha) i de vinya (100 ha), que ja començava a decaure.

També es conreaven ametlers (marcones, comunes i mollars) i altres plantes, com el lli o el cànem, que s'utilitzava principalment per a fer espardenyes. En aquella època el dinamisme del sector agrícola se centrava en petites i mitjanes explotacions.

A partir de la segona meitat del segle passat, el salt propiciat pel canvi de l'agricultura de secà al regadiu va comportar un canvi significatiu al municipi i a les comarques pròximes. A la dècada dels seixanta, el cultiu de cítrics i de planter va començar a expandir-se a les finques més grans i començà a apuntar el que seria en el futur el tret més característic de l'agricultura canareva. La pagesia canareva, en veure limitat el terme propi, va començar a adquirir finques pels termes de Vinaròs, Ulldecona, Sant Jordi i Traiguera. La transformació de finques va anar en detriment del cultiu de garrofers. Paral·lelament, el cultiu d'oliveres va

augmentar considerablement, fins a les 700 ha. La vinya, per contra, va descendir fins a les 50 ha.

Aquesta transmissió va originar una nova era, un abans i un després en la política econòmica canareva. Va ser l'any 1963 quan uns 140 socis van fundar la Cooperativa Exportadora de Agrios. Aquelles noves instal·lacions van esdevenir la principal indústria de cítrics del municipi. No obstant això, en els primers anys, els agricultors dubtaven de l'adaptació dels cítrics i els preus del mercat no eren satisfactoris. D'altra banda, les oliveres es van convertir, a poc a poc, en un maldecap. Gairebé no les adobaven perquè la majoria de pagesos no es podien permetre de pagar els preus dels adobs, que eren molt elevats. És per això que les olives es corcaven i el resultat era un oli fort i agre, desagradable per a consumir.

Aquest fet i el poc benefici que se n'obtenia van fer que els pagesos tinguessin una confiança cega en el cultiu exclusiu de cítrics. El 1978, la vinya ja havia desaparegut per complet i els garroferers i els vilars (oliverers) es van transformar en finques de regadiu i van donar pas al conreu de cítrics i de planter. La reconversió de cultius per part dels canareus va ser un procés llarg.

El canvi més dràstic en els conreus es va produir el 1990. Els vilars ja ocupaven solament 350 ha, mentre que les finques de garrofers van passar de les 486 ha de l'any 1978 a només 200 ha. En aquells moments, a Alcanar ja es produïa més del 50% de la producció catalana de cítrics i també més del 75% de la producció estatal de plantons de cítrics ■

Desembre 2018 – Gener 2019

Festes de Nadal

Cultura

Esports

Oci

**TOTS ELS
DIVENDRES
20:30H**

VOLS APRENDRE A BALLAR SARDANES?

Tots els divendres (excepte durant el període estival i de Vacances). Activitat gratuïta adreçada a tots els públics.

Hora: de 20.30 a 21.30 h

Lloc: Centre Cívic

**DEL 17 DE
DESEMBRE
AL 6 DE
GENER**

EL NADAL AMB FECOAL

Cinc fotoreclams (photocalls) nadalencs en format enrotllable (roll-up) ocuparan diversos carrers del municipi.

**FINIS EL
23 DE
DESEMBRE**

XXV JORNADA GASTRONÒMIQUES DE LA CLEMENTINA

Alcanar – les Cases d'Alcanar – Alcanar Platja

**DEL 24 DE
DESEMBRE
AL 4 DE
GENER**

EL NADAL AMB FECOAL

Un parell d'elfs del Pare Noel i dos patges reials es passejaran pels fotoreclams per a acompanyar els xiquets i xiquetes i repartir-los caramels.

**DISSABTE
22 DESEMBRE
19:00H**

EXPOSICIÓ DE PINTURES "SOMNIS", D'ESFER

Dies: del 22 de desembre al 7 de gener

Horari: de 18.00 a 21.00 h

Lloc: Cisterna del Vall

**DISSABTE
22 DESEMBRE
19:00H**

VII PESSEBRE MONUMENTAL

Dies: 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30 i 31 de desembre, i 1, 4, 5, 6 i 7 de gener

Horari: de 18.00 a 21.00 h

Organitza: Ajuntament d'Alcanar i Juan José Curto

**DIUMENGE
23 DESEMBRE
12:00H**

CANTADA DE NADALES PER A LA GENT GRAN

Lloc: a càrrec de la Parròquia i la Rondalla Sant Pere, a les Cases

**DISSABTE
22 DESEMBRE
19:00H**

FESTIVAL DE GIMNÀSTICA RÍTMICA DEL CENTRE ESPORTIU CANAREU

Lloc: Pavelló poliesportiu d'Alcanar

A la mitja part del festival hi haurà un sorteig dels regals cedits pels comerços col·laboradors.

Recomanacions literàries

**BIBLIOTECA
PÚBLICA
TRINITARI FABREGAT**

01

Madre solo hay una y aquí están todas

Raquel Díaz Reguera

Editorial: Lumen Infantil

Edat recomanada: a partir de 7 anys

Aquest és un llibre sobre els diferents tipus de mares, perfecte per a llegir i compartir amb els fills, escrit amb grans dosis de tendresa, ironia i sobretot bon humor. Descobreix la mare creativa, l'esportista, la pacient, l'entregada o la despistada.

Elles són les que vetlen els nostres somnis. Elles són les que es recorden que ens agraden les mandarines i que odiem el color marró. Elles són les que, discretament o amb la veu alçada, ens han ensenyat les coses bones i les coses roïnes, les boniques i les lletges, les que són correctes, i també les incorrectes. Elles són, sense dubte, les que ens han ajudat a modelar la persona que ara som.

DIMARTS
25 DESEMBRE
12:00H

PESSEBRE VIVENT

Lloc: Església de les Cases

27, 28 I 29
DE DESEMBRE

PARC DE NADAL A ALCANAR

Dies i horari: 27 i 28 de desembre de 16.00 a 20.00 h,
i 29 de desembre de 10.00 a 13.00 h
Lloc: Centre Cívic U d'Octubre

PARC DE NADAL A LES CASES

Dies: 27, 28 i 29 de desembre
Horari: de 10.00 a 13.00 h
Lloc: Casal de Jubilats de les Cases

NADAL A ALCANAR PLATJA - PARC INFLABLE

Dia: 29 de desembre
Horari: de 16.30 h a 18.30 h
Lloc: Serramar

DIJOUS
27 DESEMBRE
18:00H

LLEGIM JUNTS NADAL

Lloc: Biblioteca de les Cases

DISSABTE
29 DESEMBRE
18:00H

TROBADA "LLEGIR TEATRE"

Lloc: Biblioteca Trinitari Fabregat

DIUMENGE
30 DESEMBRE
12:00H

CONCERT DE NADAL

Lloc: Església parroquial de les Cases, a càrrec de la Parròquia.

DILLUNS
31 DESEMBRE

SOPAR DE CAP D'ANY

Lloc: Centre Cívic
Preu: 60 €
Inscripció i pagament: 642717940
Data límit: 21/12/18

Organitza: CD Alcanar amb la col·laboració de l'Ajuntament

A partir de les 00.30 revetlla popular amb l'orquestra Magia Nega.
Organitza: Ajuntament d'Alcanar.

DIMECRES
2 GENER
18:30H

ESPECTACLE INFANTIL "UN TREN DE CANçons"

Lloc: Centre Cívic
A continuació, benvinguda al patge reial Mikeli i els seus ajudants, que arregleran les cartes de tots els xiquets i xiquetes per a fer-les arribar als Reis Mags. Amb la col·laboració d'Ameiba.
Es repartirà xocolata per a tots els assistents, per gentilesa de FECOAL.

DILLUNS
31 DESEMBRE
00:00H

FI D'ANY

Lloc: Local Social dels Jubilats de les Cases.
Entrada lliure.
Preus populars.

2, 3 I 4
DE GENER

PARC DE NADAL

Lloc: pavelló poliesportiu
Organitzat per l'AMPA de l'Escola Marjal

02

La vida que aprenc

Carles Capdevila

Editorial: Arcàdia

El periodista Carles Capdevila (director fundador del diari Ara) va néixer als Hostalets de Balenyà el 13 d'agost de 1965 i va morir a Barcelona l'1 de juny de 2017. La vida que aprenc és una recopilació de 130 columnes publicades a l'Ara, sota l'epígraf I aquí. Són textos basats, sovint, en experiències vitals, en anècdotes o en comportaments observats en persones del seu entorn, a partir dels quals es pregunta sobre les dificultats del dia a dia i les contradiccions de la condició humana.

El llibre és un reflex del seu pensament, de les seues passions i obsessions, de l'optimisme vital de què feia gala i de la seua manera d'entendre el periodisme, amb què reclamava més atenció per la vida de les persones, més enllà de les grans notícies que marquen l'actualitat. Així, les relacions personals, l'educació, la salut, el valor de l'esforç i el compromís personal per millorar els aspectes menys satisfactoris de la realitat són alguns temes recurrents en aquest recull.

Maribel Fibla: "Volem contribuir a fer més gran el nom del nostre poble, a consolidar-lo com un referent gastronòmic"

Maribel Fibla és una de les cares més visibles del Col·lectiu Gastronòmic d'Alcanar i les Cases, entitat que es va crear ara fa dos anys per a treballar conjuntament i continuar fent del municipi un referent gastronòmic al país. Aprofitem per a parlar-hi sobre el concurs *Joc de cartes*, en el qual el passat estiu el seu restaurant va guanyar com a millor restaurant de platja del Montsià.

Com valors aquesta nova edició de les Jornades Gastronòmiques de la Clementina?

Tot i que a hores d'ara encara no han finalitzat, tot sembla indicar que enguany tenen una resposta molt millor que en altres edicions. Aquestes jornades estan molt consolidades i en les darreres edicions hem vist augmentar els clients de fora que venen expressament a degustar els menús de la clementina i que també, de retruc, s'interessen pel nostre llenguatge gastronòmic i les nostres tradicions.

Quin joc donen els cítrics a l'hora d'elaborar els plats?

El fet d'haver d'elaborar un menú nou cada any amb motiu de les Jornades ens incentiva

manera de treballar conjuntament en temes que ens interessin a tots. Els restauradors que ens vam implicar activament vam decidir que les jornades funcionarien amb les normes aprovades pel mateix Col·lectiu. Vam començar amb un grupet de vuit i ara en som al voltant d'una dotzena. De moment ens està ajudant a promocionar-nos dins i fora del nostre territori. Ja hem realitzat formacions sobre xarxes socials, cartes de postres i tallers de maridatge, i hem organitzat activitats conjuntes, com la visita a diferents cellers. També rebem assessorament i intercanviem inquietuds professionals, cosa que abans no passava.

Quins reptes us heu proposat com a Col·lectiu?

A través del Col·lectiu Gastronòmic volem contribuir a fer més gran el nom del nostre poble, a consolidar-lo com un referent gastronòmic. Entre els reptes que tenim hi ha la recerca de personal qualificat dintre del món de l'hostaleria. També hem de buscar la manera de desestacionalitzar la restauració, saber trobar públic en temporada baixa. Amb l'experiència de les Jornades, sabem que, si treballem bé, la gent respon.

Quants d'anys té el restaurant Casa Ramon?

Ha complert 68 anys. En aquella època, a les Cases només hi havia dos restaurants: Patorrat i Esquerra. Casa Ramon inicialment era un bar que van obrir els meus pares i, de mica en mica, es van decantar per fer menjars, fins al punt que van haver de donar-lo d'alta com a restaurant. Després, el meu germà i jo en vam agafar el timó, i ara és la meua filla, Laia, la qui està al meu costat preparada per a prendre el relleu.

Per tant, des de fa uns anys, les dones lideren el negoci familiar...

Sí, després que el meu germà es jubilés, vaig estar tres o quatre anys portant jo sola el restaurant i hi ha hagut una època en què fins i tot érem tot treballadores. Ara comencem a tenir també algun home, però, així i tot, tenim una plantilla més femenina. Cal dir que, a dia d'avui, tant la Laia com els nostres treballadors i treballadores són joves molt competents i ben formats. A mi m'agrada molt innovar, però la gent jove ho fa amb més seguretat.

En el vostre cas, què va suposar guanyar el concurs del programa 'Joc de cartes'?

a estudiar noves propostes gastronòmiques a partir de les taronges, mandarines i llimes, que són uns productes molt nostres i també molt versàtils a la cuina. Després de tantes edicions, alguns d'aquests plats ja han passat a formar part de la carta dels restaurants participants.

Per què vau decidir crear el Col·lectiu Gastronòmic?

Va ser una proposta del regidor de Turisme, Jordi Monfort, aprofitant la unió entre els diferents restauradors, entenent que era una bona

Quin paper consideres que té la restauració en el turisme al nostre poble?

El sector gastronòmic té un pes específic molt important en el nostre turisme, especialment en els mesos de fora de la temporada d'estiu, fins al punt que, si a les Cases li traguéssim els restaurants, ho perdriem gairebé tot. Per això, el treball i la innovació han de ser constants, per a seguir atraient la gent. Hem de tenir en compte que la gent es mou per tendències i es cansa molt fàcilment de les coses.

El programa ens ha fet una boníssima publicitat que, ni pagant, podria haver sigut millor. Tot i que no em va agradar que decidiren que fórem dos restaurants de les Cases que competiguéssim entre nosaltres, sense avisar-nos prèviament. Però clarament hi ha hagut un abans i un després de *Joc de cartes*. La gent s'hi va bolcar i el fet que s'emetés en ple mes d'agost va fer incrementar notablement la nostra llista d'espera. A hores d'ara, encara ens ve gent com a conseqüència del concurs ■